

PELS RIJCKEN

College van Beroep voor het bedrijfsleven

Zitting van 3 september 2020

Zaaknummer AWB 19/1154 en 19/1199 W2

Betrokken bestuursleden van de NBA / Stichting Wakkere Accountant

Pleitnota mr. M.L. Batting en mr. A.H.T. van Gijssel

1 Inleiding

1.1 De Stichting Wakkere Accountant is onderhavige tuchtprocedures tegen betrokkenen gestart om een discussie over de regelgeving en het beleid van de NBA te kunnen voeren. In de kern komen de klachten erop neer dat de regelgeving en het beleid van de NBA zouden leiden tot het bevoordelen van OOB-kantoren, terwijl de accountants van MKB-kantoren door de NBA zouden worden benadeeld. Betrokkenen worden hiervoor in hun hoedanigheid van bestuurslid van de NBA verantwoordelijk gehouden. Volgens de SWA zijn betrokkenen verantwoordelijk voor de naar haar opvatting oligopolistische karaktertrekken van de NBA.

1.2 De Accountantskamer heeft in de beslissing van 25 juni 2019 de ontvankelijkheid van de klachten in het midden gelaten. De Accountantskamer heeft in de uitspraak geoordeeld dat de klacht in al haar onderdelen ongegrond is. De Accountantskamer heeft vastgesteld dat de klacht weliswaar ziet op handelingen van het bestuur van de NBA, maar dat in geen van de klachtonderdelen wordt geconcretiseerd, laat staan onderbouwd voor welke individuele bijdragen van betrokkenen een tuchtrechtelijke maatregel wordt gevraagd:

“De Accountantskamer heeft vastgesteld dat in geen van de klachtonderdelen wordt geconcretiseerd laat staan onderbouwd voor welke individuele bijdragen van betrokkenen een tuchtrechtelijke maatregel wordt gevraagd. Klagers betogen weliswaar dat betrokkenen hun werkzaamheden als bestuurslid in strijd met de wet en regelgeving hebben uitgevoerd, maar wijzen daarbij op de door het Bestuur gehuldigde standpunten en het daaraan gerelateerde handelen en nalaten door het Bestuur.”

1.3 Betrokkenen hebben hoger beroep ingesteld tegen de beslissing van de Accountantskamer voor zover de Accountantskamer de ontvankelijkheid in het midden heeft gelaten. De klachten zijn onder andere gericht op het beleid dat het NBA bestuur

als collectief voert. De tuchtrechtspraak is er niet voor bedoeld een discussie zoals de SWA die (kennelijk) wil voeren over de hoofden van betrokkenen te voeren. Als de Stichting, althans haar achterban die lid is van de NBA, het niet eens is met het beleid of de regelgeving van de NBA, dient zij dit in de ledenvergadering van de NBA aan de orde te stellen.

- 1.4 Daar komt nog bij dat sommige klachtonderdelen betrekking hebben op zaken ten aanzien waarvan het bestuur van de NBA in het geheel geen bevoegdheid heeft. Zo maakt de SWA verwijten over zaken ten aanzien waarvan de ledenvergadering van de NBA exclusief bevoegd is, zoals het vaststellen van verordeningen. Ook worden aan het adres van betrokkenen zelfs verwijten gemaakt over de samenstelling van de Accountantskamer. Het is uitgesloten dat dergelijke zaken aan de orde kunnen komen in een tuchtprocedure tegen betrokkenen persoonlijk.
- 1.5 Nu de klachten niet zien op persoonlijke gedragingen van betrokkenen, maar (gedeeltelijk) op het functioneren van de NBA als beroepsorganisatie, dienen de klachten niet-ontvankelijk te worden verklaard. De aard van de klachten verzet zich tegen een behandeling door de tuchtrechter. De SWA zet het tuchtrecht ten onrechte in om het handelen van een bestuursorgaan aan de orde te stellen. Daarvoor is het tuchtrecht niet bedoeld. De Accountantskamer had daarom de tuchtklachten niet-ontvankelijk moeten verklaren. Bovendien, het tuchtrecht is een zwaar middel met grote consequenties voor het professionele leven van de betrokken accountants, dat niet licht dient te worden ingezet.

2 Nieuw klachtonderdeel is eveneens niet-ontvankelijk

- 2.1 Betrokkenen hebben kennisgenomen van de aanvullende stukken die de SWA op 12 augustus 2020 bij uw College heeft ingediend. De SWA breidt daarmee haar klacht uit met het verwijt dat betrokkenen geen actie zouden hebben ondernomen om een einde te maken aan de vermeende schending van artikel 11 EVRM en artikelen 6 en 24 Mededingingswet als gevolg van de verplichting voor accountants om lid te zijn van de NBA op grond van de Wet op het accountantsberoep (Wab). Daarnaast wijst de SWA uw College op de mogelijkheid hierover prejudiciële vragen te stellen.
- 2.2 Dit betreft een uitbreiding van de klacht die in deze fase van de procedure niet toegestaan is en om die reden niet-ontvankelijk is. Daarnaast geldt dat het verwijt hier gesteld onrechtmatige wetgeving betreft. Nog los van het feit dat betrokkenen evident niet kunnen worden aangesproken op wetgeving in formele zin, verzet de aard van dit klachtonderdeel (namelijk onrechtmatige wetgeving) zich eveneens tegen beoordeling door de tuchtrechter. De rechtmatigheid van formele wetgeving kan alleen worden voorgelegd aan de civiele rechter in een procedure tegen de Staat. Deze procedure is al doorlopen. De heer Spil (via de vereniging OvRAN) heeft hierover al tot en met de

Hoge Raad zonder succes geprocedeerd.¹ Betrokkenen verzoeken uw College daarom ook dit nieuwe klachtonderdeel niet-ontvankelijk te verklaren.

3 Hoger beroep van de SWA is ongegrond

- 3.1 De SWA heeft hoger beroep ingesteld tegen het oordeel van de Accountantskamer dat de klachtonderdelen onvoldoende zijn geconcretiseerd en onderbouwd. Dit geldt volgens de Accountantskamer voor alle klachtonderdelen.
- 3.2 Volgens de SWA zou de Accountantskamer enkel hebben geoordeeld dat de SWA niet heeft aangetoond dat de verwijten betrekking hebben op persoonlijke gedragingen. In dat verband voert zij aan dat het voor haar niet mogelijk is om de persoonlijke betrokkenheid van betrokkenen aan te tonen. Dit zou ook niet nodig zijn omdat het volgens de SWA aan betrokkenen is om aan te tonen dat ze geen persoonlijke betrokkenheid hebben gehad bij de verwijten die de SWA hen maakt. Bovendien zouden betrokkenen volgens de SWA de juistheid van de door de SWA gemaakte verwijten niet hebben bestreden.
- 3.3 In het verweerschrift hebben betrokkenen toegelicht dat het hoger beroep niet kan slagen. De Accountantskamer heeft geoordeeld dat de SWA geen enkel klachtonderdeel heeft geconcretiseerd en onderbouwd. Dit oordeel strekt dus veel verder dan enkel de vraag of sprake is van een persoonlijk verwijt jegens betrokkenen. In hoger beroep kan dit oordeel niet anders zijn, nu de SWA ook in beroep heeft nagelaten haar verwijten nader te concretiseren en te onderbouwen.
- 3.4 Zoals betrokkenen in hun verweerschrift hebben toegelicht, presenteert de SWA haar klachtonderdelen als feiten en beschouwt daarmee haar klacht als voldoende onderbouwd. Zo zou uit de cijfers van de samenstelling van de beroepsgroep per december 2018 volgen dat sprake is van een onevenwichtige samenstelling van het NBA bestuur. Nog los van het feit dat de berekening die de SWA op basis van deze cijfers heeft gemaakt niet juist is, heeft de SWA daarmee op geen enkele manier aangetoond dat de samenstelling van het NBA bestuur onevenwichtig is. Evenmin heeft de SWA aangetoond dat de samenstelling van het NBA bestuur een gevolg is van besluitvorming door het NBA bestuur waarvoor betrokkenen persoonlijk kunnen worden aangesproken. Daarvan is ook geen sprake. De ledenvergadering stelt de Verordening op het bestuur vast een bepaalt daarin de samenstelling van het bestuur. Betrokkenen verwijzen naar randnummer 4.5 van hun verweerschrift.
- 3.5 Ook is op geen enkele wijze in te zien hoe betrokkenen kunnen worden aangesproken op de samenstelling van de Accountantskamer. De leden van de Accountantskamer worden op voordracht van de Minister van Financiën bij Koninklijk Besluit benoemd.

¹ Hoge Raad, 6 december 2019, ECLI:NL:HR:2019:1908.

- 3.6 De SWA heeft haar klachtonderdelen ook in beroep niet onderbouwd en de juistheid van haar stellingen niet aangetoond. Anders dan de SWA stelt, hebben betrokkenen de juistheid van deze stellingen wel degelijk bestreden. Betrokkenen verwijzen naar randnummers 5.1 tot en met 5.26 van hun verweerschrift in eerste aanleg.

4 Conclusie

- 4.1 De betrokkenen verzoeken uw College primair hun hoger beroep gegrond te verklaren, de uitspraak van de Accountantskamer te vernietigen en de klachten niet-ontvankelijk te verklaren.
- 4.2 Subsidiair verzoeken betrokkenen uw College de uitspraak van de Accountantskamer te bekrachtigen en het hoger beroep van de SWA ongegrond te verklaren.

behandeld door	M.L. Batting
correspondentie	Postbus 11756, 2502 AT Den Haag
telefoon	+31 70 515 3639
fax	+31 70 515 3366
e-mail	marije.batting@pelsrijcken.nl
zaaknr	11007540